

Pedagogisch beleid

Pedagogisch beleid gastouderopvang

Gastouderbureau 'Kop van Noord-Holland' bestaat sinds 1995 en is onderdeel van Stichting Kinderopvang Den Helder (SKDH).

Gastouderopvang is een professionele vorm van kinderopvang. Gastouderopvang vraagt om eigen beroepskwalificaties, specifiek geformuleerd voor het gastouderschap.

Om de opvang op het woonadres van een gastouder of ouder op verantwoorde wijze te laten verlopen volgen we richtlijnen voor basiskwaliteit vanuit professionele bronnen. Daarnaast beschrijven we zelf ook specifieke kenmerken voor onze gastouders betreffende veiligheid, gezondheid en de omgang met de kinderen.

Deze richtlijnen worden ingezet bij het selecteren van geschikte gastouders, bij het vaststellen van het maximum aantal op te vangen kinderen en om benodigde aanpassingen in de ruimte te signaleren. Door onderstaande normen in de dagelijkse praktijk in te zetten, kunnen we volgen of de geboden opvang aan de gestelde normen voldoet en ontdekken wat nodig is om de geboden kwaliteit te optimaliseren. Zo werken we samen met gastouders aan de kwaliteit van de opvang.

Bij dit pedagogisch beleid hoort het 'Gastouderspecifiek Pedagogisch Werkplan', waarin het eigen handelen van de gastouder beschreven wordt. Het werkplan is levend document wat in ontwikkeling blijft. Tevens bevat deze map een ABC waarin diverse richtlijnen, achtergrondinformatie en artikelen ter inspiratie zijn opgenomen.

1. Kijken naar kenmerken van gastouders

De Wet Kinderopvang (WKO) beschrijft dat opvoeders (professionals en gezin) moeten werken aan de vier opvoedingsdoelen van Prof. Rixsen Walraven:

- Het bieden van emotionele veiligheid
- Het bieden van gelegenheid tot ontwikkelen van persoonlijke competenties
- Het bieden van gelegenheid tot ontwikkelen van sociale competenties
- Het bieden van kansen om zich waarden en normen, de 'cultuur' van de samenleving eigen te maken; 'socialisatie'.

Een toelichting hierop vind je in het ABC.

De Kwaliteitsconvenant gastouderopvang stelt kwaliteitseisen;

Gastouders:

- zijn in bezit van geldig bewijs van deskundigheid voor gastouders (wettelijke bewijsstukken)
- zijn in het bezit van een geldig certificaat EHBO aan kinderen (volgens de wettelijk geldende bewijsstukken)
- zijn in het bezit van een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG), inclusief de bij de gastouder inwonende huisgenoten vanaf 18 jaar
- handelen professioneel conform richtlijnen gastouderbureau
- hebben geen kinderen die (tijdelijk) onder toezicht staan, dit geldt eveneens voor inwonende personen
- zijn niet (tijdelijk) ontheven of ontzet uit het ouderlijk gezag, dit geldt eveneens voor inwonende personen
- respecteren privacygevoelige gegevens en delen geen informatie met derden
- staan open voor- en respecteren gewoontes, culturen, levenswijzen en opvoedingsideeën
- laten kinderen niet alleen en laten het toezicht niet aan anderen over

- zijn regelmatig en gedurende minimaal een jaar beschikbaar voor opvang
- zijn goede telefonisch bereikbaar
- zijn in bezit van verzekeringen met dekking voor aansprakelijkheid en ongevallen, inclusief (indien van toepassing) autogebruik

Gastouderbureau 'Kop van Noord-Holland' voegt onderstaande kwaliteitsnormen toe;

1.1 Persoonlijke kwaliteiten gastouders

- Goede lichamelijke en geestelijke en sociale gezondheid (dus niet alleen het uitblijven van ziekte of zwakte)
- Organisatietalent voor het creëren van een positieve sfeer; *'Hoe kan ik hier op inspelen?'*
- Verantwoordelijkheidsgevoel en flexibiliteit; *'Hoe behartig ik belangen van kinderen/ouders?'*
- Continuïteit, stabiliteit en voorspelbaarheid; *'Hoe zorg ik dat kinderen weten wat er gaat gebeuren?'*
- Kennis van verschillende ontwikkelingsgebieden van kinderen door eigen of andere kind(eren) en/of opleiding
- Een democratische levenshouding
- Overleggen en samenwerken
- Correct Nederlands spreken en voldoende schrijfniveau

1.2 Motivatie gastouders

- Aandacht en respect voor ieder kind als individu (autonomie)
- Een kindgerichte houding; *'Wat heeft 't kind nu nodig?'* (behoeften/ beleving/ ontwikkeling)
- Assertieve instelling; *'Hoe vind ik oplossingen die aan ieders behoeften tegemoet komen?'*
- Reflecteren op het eigen (pedagogisch) handelen om de professionaliteit te ontwikkelen (opbrengstgericht werken)

1.3 Pedagogische kwaliteiten gastouders

- Sensitief (gevoelig) zijn voor behoeften van kinderen en daarop adequaat reageren
- Volgen van vast dagritme met vertrouwde rituelen
- Ontdekken wat ieder kind plezierig en interessant vindt en daarop inspelen (ontwikkelingsgericht)
- Voorbeeld zijn van gewenst gedrag
- Bekend zijn met de 'Rechten van het kind' zoals beschreven in het Internationaal Verdrag van 20 november 1989
- Bijdragen aan (1) Welbevinden, (2) Actieve betrokkenheid en (3) Brede persoonsontwikkeling van kinderen (zie ABC Observeren)
- Signaleren, rapporteren en bespreken van 'opvallende signalen' volgens Stappenplan Signaleren (inclusief Meldcode)

1.4 Houding gastouders ten opzichte van het gastouderbureau

- Werken volgens procedures/richtlijnen Gastouderbureau Kop van Noord-Holland
- Samenwerken met het gastouderbureau en daarbij positieve initiatieven nemen
- Evalueren van de risico- inventarisatielijst met het gastouderbureau
- Gebruik maken van de ondersteunende organisatie
- Inzetten van advies en begeleiding vanuit het gastouderbureau voor optimaliseren van kwaliteit
- Bijwonen van thema-avonden, na- en bijscholing (3x per jaar, waaronder de verplichte EHBO)
- Afspraken vastleggen in een overeenkomst

2. Kijken naar het aantal op te vangen kinderen

De Wet Kinderopvang beschrijft ook normen voor het aantal op te vangen kinderen. Naast het aantal kinderen bepaalt voor een groot deel ook de geschiktheid van de ruimte hoeveel kinderen daarin verantwoord opgevangen kunnen worden

- maximaal vijf kinderen als alle kinderen jonger zijn dan 4 jaar, inclusief uw eigen kinderen.
- maximaal zes kinderen opvangen in de leeftijd van 0 tot 13 jaar, inclusief de eigen kinderen tot 10 jaar (als er kinderen bij zijn die 4 jaar of ouder zijn)
- nooit meer dan vier kinderen onder de 2 jaar worden opgevangen (incl. de eigen kinderen) en
- van die vier mogen er maximaal twee kinderen jonger zijn dan 1 jaar (inclusief de eigen kinderen)

3. Kijken naar 'Gastouder-kind ratio'

- De gastouder vult het aantal op te vangen kinderen in op de bijlage 0.1.1.2 'Gastouder-kind ratio'
- De gastouder bewaart deze in de 'Werkmap Gastouders'

4. Kijken naar de 'Vorbereide ruimte'

- De ruimte is veilig en vertrouwd met vaste plekken voor eten en slapen
- De gastouder biedt voldoende (vorbereide) ruimte voor spelen, eten en slapen
- De gastouder beschikt over voldoende slaapruidtes voor kinderen, waaronder begrepen een afzonderlijke slaapruidte voor kinderen tot de leeftijd van 1,5 jaar, zodat de kinderen aan hun rust toe komen
- De ruimte is huishoudelijk schoon en kindveilig, zowel binnen als buiten
- De kwaliteit van de lucht is zowel binnen- als buitenshuis optimaal. Er is voldoende 'gelucht' en er wordt *zeker niet* gerookt
- De gastouder verricht in of bij het huis kleine aanpassingen en schaft benodigde materialen aan om te voldoen aan de eisen van de Rie veiligheid. Er zijn voldoende en goed functionerende rookmelders op de locatie aanwezig
- De ruimte en materialen bieden voldoende gelegenheid om vrij/ zelfstandig te spelen/ bewegen
- De ruimte is voorbereid met voldoende uitdagend (speel-) materiaal waardoor alle ontwikkelingsgebieden geprikkeld worden. De gastouder waakt voor een overvloed aan materiaal
- De gastouder beschikt over voldoende binnen- en buitenspeelmogelijkheden, afgestemd op het aantal en de leeftijd van de kinderen
- Er is in de naaste omgeving gelegenheid om (dagelijks) veilig buiten te spelen

5. Kijken naar de achterwachtregeling gastouderopvang

- De gastouder noteert de achterwacht; 0.1.1.3 Overzicht bereikbaarheid Gastouderbureau/ Achterwacht
- De gastouder bewaart deze in de 'Werkmap Gastouders'

Wanneer er meer dan drie kinderen gelijktijdig opgevangen worden, is een achterwachtregeling van toepassing. Deze achterwacht dient beschikbaar te zijn en in geval van calamiteiten, binnen 15 minuten op het opvangadres aanwezig te zijn. Inzichtelijk moet zijn wie deze persoon is en waar deze te bereiken is.

Tevens dient deze achterwacht tijdens opvang tijden altijd telefonisch bereikbaar te zijn.

6. De ondersteunende organisatie

Het gastouderbureau ondersteunt de gastouders bij het werken aan gestelde doelen. Tijdens werkdagen zijn we telefonisch bereikbaar voor hulp en advies. We verzorgen minimaal drie keer per jaar nascholing met betrekking tot 'deskundigheidsbevordering'. Onderwerpen die daarbij worden behandeld zijn;

- Pedagogisch handelen
- Veiligheid en hygiëne
- Signaleren kindermishandeling
- Verplichte nascholing EHBO

7. De gastouders aangesloten bij het gastouderbureau Kop van Noord Holland

De visie die het gastouderbureau heeft op opvoeden is dat wij er vanuit gaan dat kinderen een natuurlijke behoefte hebben zich te ontwikkelen en willen tegemoet komen aan de behoeften en het welbevinden van kinderen. De opvoedkundige accenten liggen dan ook bij het begeleiden en gericht aanreiken van mogelijkheden.

De gastouders zijn enthousiaste professionals met een warm hart voor kinderen. De gastouders zijn oprecht in hun omgang met anderen. Ze dragen een democratische gezindheid uit en zijn zich bewust van hun voorbeeldfunctie. Ze staan open voor feedback en vragen daar gericht naar. Ze hechten aan een open-aansprekkcultuur en nemen daar de verantwoordelijkheid voor. Ze handelen assertief en voorzien in hun eigen behoeften binnen de professionele kaders van 'Gastouderbureau Kop van Noord-Holland'. Ze proberen graag nieuwe dingen uit en hebben daarbij een onderzoekende houding. Om van en met elkaar te leren, worden ervaringen gedeeld. Kortom: ***'Wij hebben plezier in ontwikkeling!'***

De normen die beschreven staan vanaf 1.1 onderschrijven bovenstaande visie.

Bronnen

- Wet Kinderopvang (prof. M. Riksen-Walraven)
- Kwaliteit, toezicht en handhaving GGD Nederland
- Pedagogisch Kader Gastouderopvang (2013 Marianne Boogaard, Josette Hoex, Maartje van Daalen en Mirjam Gevers)
- Internationaal verdrag van de rechten van het kind
- Pedagogisch beleid SKDH
- De visie van Emmi Pikler®
- De visie van Thomas Gordon®
- De visie van Aletha Solter
- NCKO kwaliteitsmonitor (Bureau Kwaliteit Kinderopvang en Kohnstam instituut UVA)
- 'Zijn dat Wij?' een waardevolle groep door Puk Lightvoet 2003